

5.7.20, Borovnice

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Bože, předej své soudy králi a svou spravedlnost královskému synu, aby obhajoval tvůj lid spravedlivě a tvé ponížené podle práva. (Ž 72,1-2) Amen

PÍSEŇ 182 pán bůh je síla má,

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane, vyznáváme, že jsme všichni odkázáni na odpuštění. Denně se stáváme jeden pro druhého viníkem. Sami ale často odpouštíme těžko a neradi – zdá se nám, že jen my jsme v právu. Snadno propadáme pocitu ublíženosti a morální nadřazenosti nad ostatní, místo abychom poctivě a bez růžových brýlí pohlédli do vlastního srdce.

Pane, otevíráš nám oči, abychom opět viděli pravdivě – sebe i ostatní. Ty nám odpouštíš i tehdy, když nedokážeme odpustit druhým, ani sami sobě. Probouzíš naše svědomí a napřimuješ nás k pokání. Posiluješ nás, když si nad sebou zoufáme a když propadáme pocitům méněcennosti.

Pane náš, děkujeme ti, že s námi počítáš ve svém království. Prosíme, proměňuj nás tak, aby naše občanství v něm bylo požehnáním i pro naše bližní. Používej si nás k tomu, aby tvé království klíčilo už zde – skrze naše činy velkorysého milosrdenství, skrze bourání předsudků, skrze naši pomocnou ruku těm, kdo jsou na dně. Amen

1. ČTENÍ Jr 31, 31-34

PÍSEŇ 209 o slunce spravednosti

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane, prosíme tě za všechny, kdo selhali a chtějí se vrátit zpět na cestu, z níž sešli. Dej se jim poznat ve svém milosrdenství, které člověka staví na nohy.

Prosíme i za ty, kdo si své selhání nepřiznávají. Dej se jim poznat jako pravda, která osvobozuje.

Prosíme za všechny, kdo jsou s někým rozhádání a zatím se neumějí usmířit. Prosíme za manžele, kteří se vzájemně odcizují, i za děti, které se bojí svých rodičů. Pane, dej nám všem okusit z pokoje, který si sami nedokážeme dát.

Pane, prosíme za všechny, kdo rozhodují o osudech jiných lidí. Dej moudrost a nestrannost soudcům. Dej se všem lidem poznat jako ten, před kým jednou budou muset vydat počet ze svého života.

Prosíme za všechny, kdo se cítí být odstrčení a nedocení. Prosíme za lidi, kteří mají pocit, že se stali pro společnost nadbyteční.

Pane, zjev se všude jako láska, která přesahuje všechny hranice i všechny naše úvahy a představy. Otče náš... Amen

POSLÁNÍ Vždyť proto Kristus umřel i ožil, aby se stal Pánem i mrtvých i živých. Proč tedy, ty slabý, soudíš svého bratra? A ty, silný, proč zlehčuješ svého bratra? Všichni přece staneme před soudnou stolicí Boží. Neboť je psáno: „Jako že jsem živ, praví Hospodin, skloní se přede mnou každé koleno a každý jazyk vyzná, že jsem Bůh“ (Ř 14, 9-11)

POŽEHNÁNÍ Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Amen

PÍSEŇ 487 amen, otče, rač to dáti

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) J 8, 1-11

Ježíš však odešel na Olivovou horu. Na úsvitě přišel opět do chrámu a všichni lidé se k němu shromažďovali. On se posadil a učil je. Tu k němu zákoníci a farizeové přivedou ženu, přistiženou při cizoložství; postaví ji doprostřed a řeknou mu: „Mistře, tato žena byla přistižena při činu jako cizoložnice. V zákoně nám Mojžíš přikázal takové kamenovat. Co říkáš ty?“ Tou otázkou ho zkoušeli, aby ho mohli obžalovat. Ježíš se sklonil a psal prstem po zemi. Když však na něj nepřestávali naléhat, zvedl se a řekl: „Kdo z vás je bez hříchu, první hod' na ni kamenem!“ A opět se sklonil a psal po zemi. Když to uslyšeli, vytráceli se jeden po druhém, starší nejprve, až zůstal sám s tou ženou, která stála před ním. Ježíš se zvedl a řekl jí: „Ženo, kde jsou ti, kdo na tebe žalovali? Nikdo tě neodsoudil?“ Ona řekla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a už nehřeš!“

Milí přátelé,

není tomu tak dávno, co jsme při rodinných bohoslužbách s dětmi probírali, co znamená být někomu věrný nebo naopak nevěrný, jak se k tomu všemu stavěl Ježíš a jaké je, když se člověku odpustí a dostane druhou šanci.

Vybral jsem pro naše společné bohoslužby stejný oddíl, jaký jsem užil při vyprávění dětem, takže to pro Telecí bude trochu opáčko a pro vás důkaz toho, jak to dopadá s farářem, který neustále káže a neumí se zastavit. A už se taky začíná trochu opakovat.

Ale kdo z vás je bez hříchu, první hod' kamenem. Kdo z vás nikdy neudělal nic špatně, ať se přihlásí a kdo z vás si myslí, že ani farář by neměl být bez viny, ať po něm klidně už něco hodí.

Kdo z vás je bez hříchu, první hod' na ni kamenem! Říká Ježíš zákoníkům a farizeům, kteří před něj přivedli ženu, kterou ještě před chvílí přistihli při cizoložství. A položí Ježíši záhadnou otázku, co s ní, když jim Mojžíš přikázal takové kamenovat. Zdá se, že Mojžíšův zákon byl nemilosrdný, nečekal na nic a hned by házel šutry. A co říkáš Ty, ptají se Ježíše.

Tomu je to však jakoby jedno a neříká nic a když už něco řekne, tak si hezky počká, až všichni odejdou a zůstane s ní sám a pronese něco v tom smyslu, že ji nakonec nikdo neodsoudil, takže jednak ani on k tomu nemá důvod a jednak před ní pronese poměrně důležitou větu: Jdi a už nehřeš!

Jdi a už nehřeš. Tot' ještě víc, než kdo z vás je bez hříchu. Bez hříchu totiž nejsme nikdo, všichni se tak trochu mýjíme svým cílem, ať už o tom víme nebo ještě ne, ale že by někdo byl natolik bezúhonný a bezhříšný, že by mohl ty druhé kamenovat, to teda nevím.

Ale kdo z vás je opravdu bez hříchu, klidně házej. Tak chladně a klidně proneseno, že to může říct jen Ježíš, který se tím staví proti všemu nemilosrdnému souzení a šikanování, proti úzkoprsému

moralizování, proti zahleděnosti do vlastní dokonalosti, proti před-
sudkům, a tak by se dalo dál pokračovat. A říká to proto, že pravda,
ať už jí je myšleno cokoliv a láska, která druhým především odpouš-
tí, musí zvítězit nad lží a nenávisť. To si prosím pamatujme všichni.
Ať už kamenujeme nebo ještě ne.

Vždyť i my všichni dobře víme, že na nevěru, o kterou tu ja-
koby jde i nejde, musejí být vždycky dva, o cizoložném muži se tu
však kupodivu mlčí. On se snad ničeho špatného nedopustil? Nebo
zmizel ještě dřív než všichni ti ukřičení farizeové a zákoníci? Tato
hra je nějaká podivná. A navíc: kdo ví, jaké okolnosti tu ženu k cizo-
ložství dohnaly. Vždyť lidské vztahy – zvláště ty mezi mužem a že-
nou – jsou často tak zamotané, že odhalit v nich jednoznačného vi-
níka a oběť je často téměř nemožné.

Ježíš si však na nějakého soudce nad lidskými životy, a to i
v celé jejich spletitosti nehraje. I proto je nám v tomto sympatický.
A že dokáže přimhouřit oko nad naší slabostí. Dokonce může být
pro někoho předchůdcem moderního člověka, který z mimomanžel-
ských záletů nedělá žádnou vědu. Může být i zastáncem práv žen
proti mužskému sklonu vyvléct se z vlastního podílu viny a svádět
vše na ženskou vychytralost a schopnost manipulovat. Takovýto
Ježíš je přijatelný i pro současnou společnost, která zpochybňuje vše
– tradiční vztahy a hodnoty, a nakonec i lidskou vinu.

Takže ani já tě neodsuzuji. Jdi a už nehřeš! Ten, který prá-
vem může soudit, nechce odsuzovat. Chce dát té ženě druhou šanci
tím, že jí řekne, jdi a už nehřeš. Vidíš, že tě nikdo neodsuzuje, což
sice neznámá, že bys nakonec byla bez viny, ale dostalo se ti ta-
kového odpuštění, že už ani nemusíš dále hřešit.

A je to tady. To, k čemu celou dobu mířím. Ježíšovo odpuš-
tění spojené s jeho milostí. Odpuštění, které bychom potřebovali
všichni už protože spolu s ním potřebujeme najít i novou cestu. Od-
puštění, které nemusí dávat jen Ježíš, ale i kdokoliv z nás. Kdo jed-
nak řekne, kdo z vás je bez hříchu a dál už to znáte a jednak ani já tě
neodsuzuji. Odpuštění, které je navýsost lidskou možností a může se
ho dopouštět takřka každý, kdo moc dobře ví o tom, že není lepší
než ostatní lidé a kdo ty lidi, a ne hřích má i rád.

Ježíšovo odpuštění je však spojeno s jeho láskou. Byla to
právě láska, která přešla farizejské a zákonické kamenování a od-
stranila z cesty i všechny hrozící kameny. Byla to právě láska, která
nakonec tu ženu nechala před Ježíšem samotnou, protože ji nakonec
nikdo neodsoudil a jen pronesla, nikdo tě neodsoudil? Je to právě
láska, která neodsuzuje, ale odpouští, a ještě k tomu dává druhou
šanci. Láska, kterou bychom chtěli poznat asi všichni, ale jen málo-
kdo na to má i dostatek sil. Láska, která není omezena jen na man-
želství, ale zasahuje i celou lidskou pospolitost.

A láska, která sice není bez hříchu, ale zve nás na novou cestu. Láska, která neodsuzuje, ale dává život a současně ukazuje, že někdy stačí jen se sám sebe zeptat a co já vlastně vím o lidském životě v celé jeho spletnosti, že tu stojím, či sedím a málem bych kameny házel. Vždyť kdo z nás je úplně bez viny.

A ona řekla: Nikdo, Pane, nikdo mě nakonec neodsoudil, a to se šlo přesně podle Mojžišova Zákona, který nařizoval ve své době leccos. Ježíš však nejde cestou hotových a jasných odpovědí a řešení naléhavých situací, ale právě cestou otázek. Kde jsou ti, kdo na tebe žalovali? Nikdo tě neodsoudil? Nikdo, Pane.

S dětmi jsme nakonec došli k tomu, že každá spletnost se dá nakonec i napravit, každý zamotaný provázek rozvázat a jiné zase provázat. A že vždy existuje i to, čemu se říká milost a odpuštění a to, že by měl poznat každý člověk, ať už si projde čímkoliv. A že víc než všechny lidské soudy, ba odsudky jde nakonec přece jen i o tu lásku, která s sebou přináší i právě to tolik potřebné odpuštění.

Takže milí přátelé, pravda a láska, však to znáte, musí zvítězit. A je jedno, že se to už opakuje, některé věci a hodnoty se opakovat musí, aby se na ně nezapomnělo. A musí se opakovat i proto, že to, co tu po nás i zůstane, je právě pravda a láska, nic jiného. Pravda v tom, jak jsme to celou dobu žili a čím jsme se řídili a láska v tom, koho či co jsme tu po sobě i zanechali.